

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 23. december 2009
Sagsnr.: 99

- ./. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering samlenotat til rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 18. januar 2010.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

2.1. Kontoret for europapolitik og internationale relationer

22. december 2009

FVM 720

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 18. januar 2010

1. Formandskabets arbejdsprogram for første halvår af 2010

- *Præsentation*

KOM-dokument foreligger ikke

Side 2

2. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om en bedre fungerende fødevarerforsyningskæde i Europa

- *Drøftelse*

KOM (2009) 591

Side 5

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 18. januar 2010

1. Formandskabets arbejdsprogram for første halvår af 2010 KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Det spanske formandskab har 3 overordnede prioriteter i rådet (landbrug og fiskeri): "en stærk fælles landbrugspolitik", "fødevarerhvervets konkurrencedygtighed" og "kvinder i landdistrikterne". Af de 3 prioriteter rangerer arbejdet med den fremtidige fælles landbrugspolitik højest. Derudover lægger formandskabet vægt på forhandlingerne om de generelle mærkningsregler og reformen af den fælles fiskeripolitik. Formandskabets program forventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Baggrund

Spanien overtager den 1. januar 2010 formandskabet for EU. Formandskabstrojkaen består i andet halvår af 2010 og første halvår af 2011 endvidere af henholdsvis Belgien og Ungarn.

Programmet er sat på dagsordenen med henblik på præsentation på det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 18. januar 2010.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Formål og indhold

Fødevarer

Forhandlingerne om en ny forordning om de generelle mærkningsregler vil fortsætte under spansk formandskab. Forordningen vil erstatte en række direktiver, herunder det horisontale (generelle) mærkningsdirektiv samt næringsdeklarationsdirektivet. Det lægges op til en større revision af de gældende regler om næringsdeklaration, herunder at næringsdeklaration bliver obligatorisk, og der åbnes for angivelsen af næringsdeklarationsoplysninger på forsiden af fødevarerne. Forslaget vil under spansk formandskab blive behandlet i rådet (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerpolitik). Det spanske formandskab håber at kunne afslutte førstebehandlingen af forslaget i juni 2010. Europa-Parlamentets udtalelse forventes dog tidligst at foreligge i maj eller juni 2010. Det forventes ikke, at forslaget vil kunne vedtages i første behandling med Europa-Parlamentet, så også det belgiske formandskab vil skulle prioritere forslaget under deres formandskab i andet halvår af 2010.

Drøftelserne om forslaget til revision af forordningen om nye fødevarer (novel food) vil ligeledes fortsætte under det spanske formandskab med henblik på at finde en løsning i andenbehandlingen af forslaget. Novel food-reglerne omfatter godkendelse af nye fødevarer inden markedsføring heraf i

EU. Ved nye produkter forstås i den nuværende forordning fødevarer og fødevaringredienser, der ikke har været anvendt til konsum i nævneværdigt omfang i EU før maj 1997. Forslaget vil under spansk formandskab blive behandlet i rådet (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerpolitik). Det spanske formandskab vil forsøge at opnå et kompromis i andenbehandlingen, og hvis det ikke kan lade sig gøre, vil forslaget overgå til forligsproceduren.

Landbrugssager

Hovedprioriteten for det spanske formandskab bliver den fremtidige fælles landbrugspolitik. Spanien planlægger en politisk drøftelse, hvor fokus forventes at blive markedsinstrumenterne og risikostyring. De foregående formandskaber har haft en drøftelse af den fælles landbrugspolitik generelt, af den direkte støtte og senest landdistriktspolitikken. Der stiles ikke mod vedtagelse af rådskonklusioner. Europa-Parlamentet forventes endvidere at fremlægge en egen-initiativbetænkning om fremtidens landbrugspolitik.

Det spanske formandskab forventes at have løbende drøftelser af situationen på mælkemarkedet på baggrund af Kommissionens kvartalsrapporter. Der forventes ikke egentlige lovinitiativer på området under spansk formandskab.

I forlængelse af præsentationen på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-16. december 2009 af meddelelsen om fødevarerforsyning, vil det spanske formandskab fortsætte drøftelserne om meddelelsen. Debatten vil blive struktureret på baggrund af spørgsmål, hvor man vil inddrage aspekterne vedrørende fødevarerindustriens konkurrenceevne og Verheugen-gruppens anbefalinger. Det skal bemærkes, at Europa-Parlamentet planlægger en egen-initiativbetænkning om samme emne.

Det spanske formandskab forventes endvidere at fortsætte drøftelserne om forenkling af den fælles landbrugspolitik. Europa-Parlamentet forventes at fremlægge en egen-initiativbetænkning om forenkling af den fælles landbrugspolitik. Det spanske formandskab vil desuden prioritere arbejdet med fødevarerhvervets konkurrencedygtighed samt sætte fokus på kvinder i landdistrikterne.

Fiskerisager

Konsultationsperioden vedrørende grønbogen om reform af den fælles fiskeripolitik udløber formelt den 31. december 2009. I begyndelsen af 2010 vil Kommissionen udarbejde et resumé af indkomne høringsvar. De af Kommissionen iværksatte konsekvensanalyser forventes at komme i løbet af foråret 2010. Det forventes, at Kommissionen på rådsmødet (landbrug og fiskeri) i april 2010 vil fremlægges deres konklusioner af konsultation om grønbogen, og at der vil være en udveksling af synspunkter.

En række forslag om flerårige planer vil eventuelt blive vedtaget i første halvår af 2010. Kommissionen forventes endvidere at fremlægge forslag til flerårige planer for sild i den vestlige del af Østersøen og laks i Østersøen.

Det spanske formandskab forventes at fortsætte drøftelserne om tekniske bevaringsforanstaltninger for Nordsøen, Skagerrak, Kattegat m.v., hvor der allerede ligger en udtalelse fra Europa-Parlamentet. Kommissionen vil sandsynligvis også fremsætte forslag til en mindre tilpasning af de tekniske bevaringsforanstaltninger for Østersøen.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om formandskabsprogrammet.

Konsekvenser

Præsentationen af formandskabsprogrammet forventes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

Programmet har været i skriftlig høring hos Det Rådgivende Fødevarerudvalg, §2-udvalget (landbrug) og §5-udvalget (fiskeri).

Landbrug & Fødevarer støtter, at drøftelserne om forenkling af den fælles landbrugspolitik fortsættes. Dette er relevant i og med at Kommissionen kommer med sin meddelelse i løbet af 2010 og Europa-Parlamentet kommer med deres egen betænkning i maj 2010. I forhold til konkrete forenklingstiltag mener Landbrug & Fødevarer, at der bør fokuseres på politiske forenklingstiltag af den fælles landbrugspolitik efter 2013, hvilket vil sikre en mindre administrativ arbejdsbyrde både for medlemsstaternes administration og den enkelte landmand. Landbrug & Fødevarer anbefaler, at et af disse politiske forenklingstiltag er, at der sker en forenkling af lovteksten og en reduktion i antallet af krydsoverensstemmelseskrav, så kun de mest relevante fastholdes. Da krydsoverensstemmelserne er med til at skabe frustration og usikkerhed hos landmændene, da en overtrædelse af disse giver en sanktion, der kan medføre alvorlige økonomiske konsekvenser for den enkelte landmand.

Landbrug & Fødevarer støtter, at der startes en drøftelse af den fremtidige landbrugspolitik med fokus på markedsinstrumenterne og risikostyring.

I forhold til fødevarerforsyningen støtter Landbrug & Fødevarer Kommissionens forslag om at fremme bæredygtige og markedsbaserede relationer mellem interessenterne, og sikre større gennemsigtighed i fødevarerforsyningskæden. Landbrug & Fødevarer er desuden positive overfor de initiativer, som er rettet mod strukturelle spørgsmål i kæden med det formål at forbedre integrationen og konkurrenceevnen på længere sigt. Landbrug & Fødevarer har stor forståelse for, at der i en række medlemsstater er behov for at forbedre forholdet i fødevarerkæden ved hjælp af frivillige standardkontrakter og ved tilskyndelse til oprettelsen af frivillige producentorganisationer. Det skal dog understreges, at det er nødvendigt at fastholde frivilligheden i forhold til standardkontrakter og oprettelsen af producentorganisationer. Landbrug & Fødevarer ønsker ikke et obligatorisk EU-regelsæt, fordi størstedelen af den danske landbrugs- og fødevarersektor allerede har en dækkende organisering på plads i form af andelsselskaber. Kommissionen skal i den forbindelse være opmærksom på, at en lang række fødevareraktiviteter i Europa er organiseret efter andelsprincippet. Det betyder, at det er producenterne selv, som bestemmer forledes indtjeningen skal fordeles mellem producent og mejeri. Landbrug & Fødevarer støtter fuld ud initiativet om øge gennemsigtighed af fødevarerforsyningskæden, men påpeger, at det ikke er nok at fokusere på overvågning af priserne i Europa. Det er i lige så høj grad nødvendigt at besidde reel viden om primær-, forarbejdnings- og detailledet. I forhold til Landbrug & Fødevarers holdning til mælkesituationen henvises til tidligere indsendt høringssvar.

Landbrug & Fødevarer understreger i forhold til de generelle mærkningsregler, at man ikke støtter forslaget bestemmelser om ny ernæringsmærkning på GDA-modellen (guideline daily amount). GDA-mærkningen er således efter Landbrug & Fødevarers opfattelse ikke anvendelig som ernæringsoplysning over for den enkelte, og Landbrug & Fødevarer mener, at GDA-mærkningen bør udgå af forslaget. Der henvises til tidligere indsendt hørings svar af 6. januar 2009 og 6. marts 2008. De nye mærkningsregler indeholder en lang række bestemmelser som er af stor interesse erhvervet. Landbrug & Fødevarer støtter intentionerne om en generel forenkling af de gældende bestemmelser, men hæfter sig ved, at der reelt ikke er tale om færre krav til producenterne. Landbrug & Fødevarer støtter at en fremtidig ernæringsdeklaration gøres obligatorisk og baseres på angivelser pr. 100 g og 100 ml. Landbrug & Fødevarer støtter tillige at de eksisterende regler om mærkning med oprindelse opretholdes, således at angivelse af oprindelse som udgangspunkt er frivillig.

For så vidt angår bestemmelserne om novel food ser Landbrug & Fødevarer frem til de fortsatte forhandlinger herom, henset til at forslaget har været længe undervejs.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringens foreløbige generelle holdning er, at man fra dansk side vil tage de spanske prioriteter for formandskabet til efterretning.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at Rådet vil tage præsentationen af programmet til efterretning.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om en bedre fungerende fødevarerforsyningskæde i Europa

KOM (2009) 591

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 3. december 2009. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremlagt en meddelelse om en bedre fødevarerforsyningskæde i Europa, som indeholder en række initiativer til forbedring af fødevarerforsyningskædens konkurrenceevne og sikring af, at konkurrencereglerne håndhæves på en sammenhængende og velkoordineret måde til gavn for forbrugerne, samt forebyggelse af spekulation, som medfører store prisudsving. Meddelelsen er en opfølgning på KOM(2008)821 af 9. december 2008 om fødevarerpriser i Europa, som var foranlediget af konklusionerne fra Det Europæiske Råd den 19.-20. juni 2008. Meddelelsen er sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 18. januar 2010 med henblik på drøftelse.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2009) 591 af 28. oktober 2009 fremsendt meddelelse om fødevarepriser i Europa. Meddelelsen er fremsendt i dansk sprogversion den 11. november 2009.

Meddelelsen er en opfølgning på KOM(2008)821 af 9. december 2008 om fødevarepriser i Europa, som var foranlediget af konklusionerne fra Det Europæiske Råd den 19.-20. juni 2008.

Meddelelsen er sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 18. januar 2010 med henblik på drøftelse.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

Formål og indhold

I de sidste par år har der været store udsving i priserne i fødevareforsyningskæden. Fra midten af 2007 til midten af 2008 steg priserne på landbrugsråvarer stærkt, hvilket resulterede i højere forbrugerfødevarepriser og højere inflation som helhed. Siden da er priserne på mange råvarer faldet til et niveau, der svarer til eller endog ligger under det niveau, der blev nået, før den kraftige prisstigning satte ind. Forbrugerfødevarepriserne blev imidlertid ved med at stige og begyndte først at falde i maj 2009, hvilket gav anledning til bekymringer med hensyn til, hvordan fødevareforsyningskæden fungerer.

Kommissionen finder derfor, at den seneste prisudvikling viser, at der er et behov for forbedringer af fødevareforsyningskæden for at undgå en optrapning af forbrugerfødevarepriserne i fremtiden.

Kommissionens meddelelse indeholder en række forslag, som har til hensigt at fremme bæredygtige og markedsbaserede relationer mellem interessenterne (punkt 1-2) og sikre større gennemsigtighed i fødevareforsyningskæden (punkt 3-5). Kommissionen finder, at initiativerne rummer potentiale til at fremme det europæiske opsving og bør gennemføres med høj prioritet inden udgangen af 2010.

Kommissionens meddelelse indeholder desuden initiativer (punkt 6-10), som er rettet mod strukturelle spørgsmål i kæden med det formål at forbedre integrationen og konkurrenceevnen på længere sigt. Kommissionen oplyser, at disse initiativer vil blive suppleret med forslag om styrkelse af konkurrenceevnen i Europas detailsektor i den kommende meddelelse om overvågning af detailmarkedet.

Kommissionen vil senest i november 2010 udsende en rapport om opfølgningen af de foreslåede foranstaltninger. Til det formål planlægger Kommissionen at udvide beføjelserne og mandatet for den eksisterende Gruppe på Højt Plan om Fødevareindustriens Konkurrenceevne samt medlemskabet af denne.

Initiativer til fremme af bæredygtig og markedsrelaterede relationer mellem interessenterne i fødevareforsyningskæden (punkt 1 og 2):

Kontraktmæssige skævheder i forbindelse med en ulige forhandlingsposition har en negativ indvirkning på fødevareforsyningskædens konkurrenceevne, og der er derfor behov for en bedre forståelse for og en dybtgående undersøgelse af forskellige former for kontraktpraksis.

De nationale konkurrencemyndigheder har foretaget undersøgelser af fødevarebranchen, og disse har givet en bedre forståelse af, hvordan sektoren fungerer. Visse undersøgelser har ført til, at der er konstateret ulovlige overtrædelser, og disse er blevet afhjulpet.

For at fremme bæredygtige og markedsrelaterede relationer mellem interessenterne i fødevareforsyningskæden har Kommissionen fremsat forslag om, at Kommissionen samarbejder med medlemsstaterne om et mere sikkert grundlag for de kontraktmæssige relationer. Dette skal ske ved, at der udveksles informationer om den bedste kontraktpraksis, iværksættes bevidsthedskampagner og udveksling af ”bedste praksis” om underretning af kontraktpraksis.

Derudover vil Kommissionen samarbejde med fødevarekædens interessenter om at udarbejde standardkontrakter, som skal være frivillige at anvende, samt vurdere urimelige former for kontraktpraksis.

Endelig vil Kommissionen samarbejde med Det Europæiske Konkurrencenetværk (ECN) om at fastlægge en fælles holdning til relevante konkurrencespørgsmål.

Kommissionen foreslår i den forbindelse, at der om nødvendigt oprettes en fælles arbejdsgruppe inden for ECN, som har til opgave at analysere specifikke metoder og markeder, som kan være af afgørende betydning for fødevareforsyningskædens funktionsmåde.

Initiativer til at øge gennemsigtigheden i fødevareforsyningskæden (punkt 3, 4 og 5):

Kommissionen foreslår (punkt 3) at forbedre tilsynet og den generelle gennemsigtighed på landbrugsråvarederivatmarkederne¹ inden for rammerne af den generelle tilgang til derivater og revisionen af direktivet om markeder for finansielle instrumenter (MiFID), herunder;

- passende gennemsigtigheds- og indberetningskrav bør udvides til at omfatte alle landbrugsråvarederivater, herunder dem, der handles unoteret
- disse forpligtelser bør suppleres med indførelse af forpligtelser til indberetning af positioner for bestemte kategorier af handlende, som fastlægges på EU-plan. Dette vil sætte lovgiverne i stand til at få et overblik over de positioner, som de forskellige typer handlende har taget,
- muligheden for at sætte lovgiverne i stand til at fastsætte positionsgrænser for at modvirke uforholdsmæssige prisbevægelser eller koncentrationer af spekulative positioner vil blive nøje vurderet med henblik på at sikre, at disse markeder fungerer effektivt

¹ Derivat er et finansielt produkt konstrueret omkring et underliggende produkt. Aftalen er ofte opbygget omkring en fremtidig ydelse, for eksempel at sælge en bestemt aktie eller obligation på et bestemt fremtidigt tidspunkt. Derivater kan teoretisk opbygges omkring et hvilket som helst finansielt aktiv. Prisen på derivatet udregnes ud fra prisen på det underliggende aktiv og den forventede fremtidige rente.

Kommissionen oplyser (punkt 4), at man har offentliggjort første udgave af det europæiske værktøj til overvågning af fødevarepriser og forpligter sig til at undersøge, hvordan det kan videreudvikles, således at det fra sommeren 2010 dækker et større antal fødevarer og kæder. Dette kræver, at de nationale statistiske kontorer samarbejder herom. Kommissionen opfordrer derfor de nationale statistiske kontorer til at indsamle de nødvendige data. Danmarks Statistik har leveret data til det omtalte overvågningsværktøj.

Kommissionen finder det i den forbindelse ønskeligt, at der sker en videreudvikling af værktøjer til prissammenligning (som for eksempel websites eller smart phones, der kan anvendes i forretninger til at scanne eller sammenligne produkter) for fødevarer, idet man følger eksemplet fra en række sådanne tjenester i Europa. Kommissionen finder, at udvikling og brug af sådanne websites kan sende et kraftigt signal til borgerne om, at myndighederne er i færd med at tage konkrete skridt til at hjælpe dem med at opnå besparelser i deres daglige eller ugentlige indkøb. Dette finder Kommissionen vil bidrage til at styrke konkurrencen i detailledet på lokale markeder samt i tidligere led i fødevarerforsyningskæden.

Kommissionen henstiller derudover til (punkt 5), at alle medlemsstater har netbaserede og lettilgængelige tjenester for sammenligning af detailpriser for fødevarer. Kommissionen vil samarbejde med medlemsstaterne om at sikre, at der udveksles bedste praksis og erfaringer på dette område.

Danmarks Statistik indgår i et europæisk samarbejde med det formål at belyse mulighederne for at tilvejebringe sammenlignelige gennemsnitspriser på konkrete forbrugsvarer medlemsstaterne imellem. Der pågår i øjeblikket på dette område forskellige pilotstudier, der har til formål at undersøge, hvordan man kan komme så tæt på det ønskede som muligt ved brug af de prisoplysninger, der allerede indsamles til andre formål, nemlig ”Det harmoniserede forbrugerprisindeks” og ”Købekrafts-paritetsundersøgelsen”.

Initiativer til at fjerne hindringer og sætte en stopper for metoder, som opsplitter det indre marked (punkt 6,7 og 8):

Kommissionen vil (punkt 6) vurdere foranstaltninger, som skal håndtere territoriale forsyningsbegrænsninger, i det omfang disse skaber økonomisk ineffektivitet og er i strid med principperne for det indre marked. For at informere om sine foranstaltninger udarbejder Kommissionen inden udgangen af 2010 en konsekvensanalyse.

Kommissionen opfordrer (punkt 7) Rådet og Europa-Parlamentet til hurtigt at vedtage Kommissionens forslag til revision af lovgivningen om mærkningsregler.

Kommissionen foreslår (punkt 8) at revidere udvalgte miljønormer og oprindelsesmærkningsordninger, som kan være til hinder for den grænseoverskridende samhandel, med henblik på at konstatere, om de politiske målsætninger for disse regler kan nås med en mindre indvirkning på integrationen af fødevarerforsyningskæden. Kommissionen vil også samarbejde med medlemsstaterne og industrien om en bedre harmonisering af gennemførelsen af EU's fødevarer sikkerhedsstandarder.

Initiativer til fremme af fødevareforsyningskædens konkurrenceevne (punkt 9 og 10):

Kommissionen foreslår (punkt 9) at fremme og lette omstruktureringen og konsolideringen i landbrugssektoren, både i forbindelse med politikken for udvikling af landdistrikterne, blandt andet ved at tilskynde til oprettelse af frivillige producentorganisationer, og i en bredere sammenhæng inden for den fælles landbrugspolitik efter 2013. Dette vil Kommissionen i første omgang foreslå bliver undersøgt i forbindelse med den særlige situation i mejerisektoren af den nylig oprettede high level ekspert gruppe om mælk.

Kommissionen foreslår derudover (punkt 10) at træffe foranstaltninger til at fremme de forslag, som den højtstående gruppe har fremsat med det formål at forbedre konkurrenceevnen i landbrugsfødevaresektoren, navnlig i de små og mellemstore virksomheder, og fremme innovation og eksport i sektoren.

Meddelelsen forventes drøftet på rådsmødet (landbrug og fiskeri) på basis af spørgsmål fra formandskabet.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Gældende dansk ret

- Lov nr. 1389 af 21. december 2005 om markedsføring.
- Lov nr. 1547 af 20. december 2006 om ændring af lov om markedsføring
- Bekendtgørelse nr. 1084 af 14. september 2007 om urimelig markedsføring i forbrugerforhold.
- Lovbekendtgørelse nr. 1027 af 21. august 2007 - Bekendtgørelse af konkurrenceloven

Konsekvenser

Meddelelsen har i sig selv ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

I det omfang, at meddelelsen fører til initiativer til videreudvikling af statistiske overvågningsmekanismer, som kræver indsamling af data af en ny type eller af en større hyppighed, rejser dette et ressourcespørgsmål i de nationale statistiske kontorer.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i Erhvervsreguleringen vurderer, at hensigterne i punkt 3 om øget gennemsigtighed i fødevareforsyningskæden, kan medføre øgede administrative byrder for virksomhederne inden for fødevareproduktion i form af nye indberetninger. Byrdens størrelse vil være afhængig af den konkrete implementering.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug) og Det Rådgivende Fødevareudvalg.

Landbrug & Fødevarer støtter Kommissionens oplæg om at fremme bæredygtige og markedsbaserede relationer mellem interessenterne, og sikre større gennemsigtighed i fødevareforsyningskæden.

Landbrug & Fødevarer er desuden positive overfor de initiativer, som er rettet mod strukturelle spørgsmål i kæden med det formål at forbedre integrationen og konkurrenceevnen på længere sigt.

Landbrug & Fødevarer har stor forståelse for, at der i en række EU-lande er behov for at forbedre forholdet i fødevarekæden ved hjælp af frivillige standardkontrakter og ved tilskyndelse til oprettelsen af frivillige producentorganisationer. Det skal dog understreges, at det er nødvendigt at fastholde *frivilligheden* i forhold til standardkontrakter og oprettelsen af producentorganisationer. Erhvervet ønsker ikke et obligatorisk EU-regelsæt, fordi størstedelen af den danske landbrugs- og fødevareresektor allerede har en dækkende organisering på plads. I og med størstedelen af erhvervet er organiseret efter andelsprincippet, er det ikke nødvendigt i Danmark med standardkontrakter eller producentorganisationer for at forbedre producenterens position overfor forarbejdningsledet.

Landbrug & Fødevarer støtter fuldt ud initiativet med at forbedre den generelle gennemsigtighed i fødevareforsyningskæden ved udvikle en række værktøjer til overvågning af fødevarepriserne, men påpeger, at det ikke er nok at fokusere på overvågning af priserne i Europa. Det er i lige så høj grad nødvendigt at besidde reel viden om primær-, forarbejdnings- og detailledet. Kommissionen skal være opmærksom på, at en lang række fødevarevirksomheder i Europa er organiseret efter andelsprincippet. Det betyder, at det er producenterne selv, som bestemmer, hvorledes indtjeningen skal fordeles mellem producent og mejeri. Fødevarevirksomheder, som satser på varemærker/brands og en høj grad af forarbejdning, vil opnå en højere merindtjening på deres produkter og vil opleve et langsommere fald i priserne for deres produkter pga. forbrugernes præferencer. Det er ligeledes vigtigt at være bevidst om, at der vil være en forsinkelse i pristilpasningen i fødevareforsyningskæden, hvilket blandt andet skyldes, at der gøres brug af tidsbestemte kontrakter med en fastsat pris.

Landbrug & Fødevarer bemærker i forhold til mærkningsforslaget, at forslaget introducerer muligheden for, at medlemsstaterne fastsætter egne regler på en række områder. Landbrug & Fødevarer gjorde i forbindelse med høring over det forslag opmærksom på ”at der efter vores opfattelse er overladt for meget råderum til nationalstaterne (artikel 44 og andre) og balancen mellem national og EU-kompetence er ikke optimal.” Landbrug & Fødevarer undrer sig derfor over, at mærkningsrevisionen generelt ses som et initiativ til at fjerne og sætte en stopper for metoder, som opsplitter det indre marked. For så vidt angår revision af oprindelsesmærkningsordninger fastholder Landbrug & Fødevarer synspunktet om, at oprindelsesmærkning netop fører til et opdelt indre marked præget af nationale præferencer, hvorfor en sådan mærkning alene kan være frivillig. Spørgsmålet behandles såvel i kvalitetspolitikken som i det generelle mærkningsforslag, og vi ser gerne at status quo oprettholdes, således at oprindelse alene skal angives såfremt en undladelse af at give denne oplysning vil vildlede forbrugerne. For så vidt angår revision af EU’s kvalitetspolitik om beskyttede betegnelser ser Landbrug & Fødevarer gerne en forenkling og en mere smidig ansøgnings- og godkendelsesproces.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan generelt støtte hensigten med Kommissionens initiativer, som beskrives i meddelelsen, idet man generelt støtter Kommissionens initiativer for at sikre overholdelse af konkurrence-lovgivningen samt en forbedring af fødevarerhvervenes konkurrenceevne for at forbedre fødevareforsyningen og sikre lavere fødevarepriser for de europæiske forbrugere. Regeringen arbejder for, at de tiltag, der lægges op til for at øge gennemsigtigheden i fødevareforsyningskæden, får et passende

omfang og implementeres hensigtsmæssigt, så de ikke giver anledning til unødige administrative byrder for virksomhederne.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Meddelelsen blev præsenteret på rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 14.-16. december 2009. Præsentationen førte ikke til bemærkninger fra medlemsstaterne. Der foreligger således ikke oplysninger om medlemsstaternes holdning til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 11. december 2009 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-16. december 2009, jf. samlenotat oversendt den 3. december 2009.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.